

តាមទទួលមរណភាព

หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
เรื่อง

ภัยธรรมชาติ

ศูนย์พัฒนาหนังสือ

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

เรื่อง ภัยธรรมชาติ ระดับประถมศึกษา

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๙

จำนวนพิมพ์ ๔๘,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้จัดพิมพ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-268-1457

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ภัยธรรมชาติ ระดับประถมศึกษา ขึ้น เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

(นายอินทร์ ศรีคุณ)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือเรื่อง ภัยธรรมชาติ เล่มนี้ กรมวิชาการจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อบรรเทาภัยจากธรรมชาติที่อาจประสบได้ โดยเสนอภัยธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้นภายในประเทศ รวม ๕ ชนิด คือ ภัยแล้ง ไฟป่า พายุ น้ำท่วม และแผ่นดินไหวนำเสนอเป็นประเด็นสั้นๆ ง่ายต่อการเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเองในเบื้องต้น

กรมวิชาการหวังว่า นักเรียนและผู้สอนจะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กมล อรุณ

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมวิชาการ

๘ ธันวาคม ๒๕๓๘

สารบัญ

กัณฑ์ธรรมชาติ

หน้า

กัณฑ์แสง	๒
ไฟป่า	๖
พายุ	๑๐
น้ำท่วม	๑๖
แผ่นดินไหว	๒๒

ภัยแล้ง

สาเหตุของความแห้งแล้ง

- การแปรปรวนของลมฟ้าอากาศ ฝนตกน้อยกว่าปกติหรือไม่ตกตามฤดูกาล
- การขาดความสมดุลของธรรมชาติ
- สภาพลมฟ้าอากาศ สิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยและการตัดไม้ทำลายป่าที่เป็นแหล่งต้นน้ำ
- การใช้น้ำ และการเพิ่มของประชากร

อ๊ับ... อ๊ับ...
ย่างเข้าเดือนหก
ฝนยังไม่ตกสักเม็ด

อากาศร้อน
อบอ้าวจริงๆ

โอโฮ้! ป่าแห่งนี้
แบบนี้ ยิ่งจะทำให้ฝนแล้ง
ลงไปอีก

แน่แน้ว

ไม่มีน้ำ ต้นไม้ก็เหี่ยวเฉา
ไม่ออกดอกออกผล สัตว์เล็กๆ
อย่างเราแสนเศร้า!!

พวกตัดไม้
ทำลายป่า

ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่
ไม้อย่างนั้นป่าหมด
น้ำก็หมดด้วย

ภัยแล้ง ป้องกันได้

...มะ มา
มาช่วยกันปลูกต้นไม้
คนละต้น ไม่นาน
ป่าก็เขียวขจี
ฝนจะตกตามฤดู
จะได้ไม่แห้งแล้ง ภูมิ

- ช่วยกันรักษาป่าและแหล่งต้นน้ำ ลำธาร มิให้ถูกทำลาย
- ช่วยกันปลูกป่าทดแทน เพิ่มเติม ให่มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะพืชคลุมดินและพืชที่ใช้น้ำน้อย เพื่อรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ เพราะป่าไม้จะเป็นตัวอุ้มน้ำ และสร้างคุณภาพดินให้ดีขึ้น

วิธีปฏิบัติตนเพื่อเตรียมตัวรับภัยแล้ง

- ขุดลอกคูคลองที่มีอยู่เดิม เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
- ขุดคลองจากแหล่งน้ำ เพื่อส่งน้ำไปสู่พื้นที่เพาะปลูก
- ทำฝายหรือทำนบกั้นน้ำ เพื่อให้มีน้ำใช้ได้พอเพียง
- จัดทำภาชนะรองรับน้ำฝน และน้ำจากแหล่งน้ำเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้
- ใช้น้ำอย่างประหยัด และคุ้มค่า
- ช่วยกันสอดส่อง ดูแล และแจ้งให้ทางราชการทราบ เมื่อมีการตัดไม้ทำลายป่า

การปฏิบัติตนขณะเกิดภัยแล้ง

- แจ้งขอความช่วยเหลือจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
- ใช้น้ำอย่างประหยัดและให้ได้ประโยชน์จากน้ำให้มากที่สุด

ไฟป่า

ไฟป่าที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ไม่สามารถป้องกันได้ แต่ไฟป่าที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ อันเกิดจากความประมาทเลินเล่อ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ สามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงได้

ว้าย! ทำไม่ถึงไม่ดับ
กองไฟให้เรียบร้อย
ก่อนกลับละจ๊ะ

มักง่ายกันอย่างนี้
ไฟป่าอย่างเราชอบนัก

ไฟไหม้ป่า!!
หนีเร็ว

แน่ะ! ไม่ยอมดับ
กันบุหรืรื้อก่อนทั้ง
อีกด้วย

ไฟไหม้ป่าแต่ละครั้ง
เกิดความสูญเสียตามมา
มากมาย

สัตว์ป่าไม่มี
บ้านจะอาศัยแล้ว

ช่วยกันป้องกันภัยจากไฟฟ้า

- ไม่ควรปลุกอาคาร บ้านเรือน ใกล้แนวสายไฟฟ้า เพราะไฟฟ้าอาจจะไหม้ลุกลามมาถึงบ้านได้ง่าย
- ควรขุดคูน้ำ และปลูกต้นไม้อุ้มน้ำ เช่น ต้นกล้วย ไม้ตามแนวป่า เพื่อช่วยป้องกันการลุกลามของไฟฟ้า ไม้ให้ทำอันตรายแก่บ้านเรือน คน สัตว์เลี้ยงที่อยู่ใกล้เคียงแนวป่า
- ควรทำแนวกันไฟฟ้าไหม้ลุกลาม ด้วยการตากฉางวัชพืช ต้นไม้แห้งๆ ที่อยู่รอบๆ บ้านให้เป็นแนวโล่งเตียนไม่น้อยกว่า 10 เมตร
- ควรมีเครื่องดับเพลิงอย่างง่าย เช่น ไม้ดับไฟ คราดทราย ไว้ประจำบ้านเรือน

การปฏิบัติตนขณะเกิดไฟฟ้า

- ควบคุมสติ อย่าตื่นกลัว
- ควรรีบออกจากบริเวณที่ไฟกำลังไหม้ ในลักษณะวิ่งตั้งฉากกับทิศทางลม จงหนีโดยเร็วที่สุดและไกลที่สุด ไปอยู่ในที่โล่งแจ้ง
- เมื่อเกิดไฟไหม้ป่า อากาศหายใจจะมีน้อยลง ควรก้มตัวลงต่ำ แล้วคลานหนีไฟ

- ในกรณีที่หนีไม่ทัน ควรนอนคว่ำหน้ากับพื้นดิน และใช้ผ้าชุบน้ำปิดหมาดๆ ปิดจมูกหายใจ จะช่วยลดอาการสำลักควันไฟได้มาก
- ในกรณีที่หนีไปไหนไม่ได้ควรหลบในหลุม หรือลงไปตามแหล่งน้ำลำธาร
- ช่วยกันสกัดกั้นการลุกลามของไฟป่าด้วยการฉาดฉางวัชพืช ต้นไม้แห้งๆ ที่อยู่ใกล้ให้เป็นแนวโล่งเตียน
- ควรรีบแจ้งตำรวจ เทศบาลอาสาสูไฟป่า เจ้าหน้าที่ป่าไม้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยด่วน

การปฏิบัติตนเมื่อไฟป่าสงบลง

- ตรวจสอบสภาพความปลอดภัยของอาคารบ้านเรือนก่อนเข้าอยู่อาศัย
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ายังมีไฟคุกรุ่นอยู่อีกหรือไม่ ควรดับไฟให้สนิท และไม่ทิ้งสิ่งของที่อาจจะเป็นเชื้อเพลิงให้เกิดไฟลุกไหม้ขึ้นได้อีก
- แจ้งและขอความช่วยเหลือจากทางราชการ

พายุ

พายุที่เกิดบ่อยครั้งในประเทศไทย มี ๒ ชนิด

๑. พายุฤดูร้อน เป็นพายุลมกระโชกแรงในช่วงฤดูร้อน เกิดจากอากาศอบอ้าว และชื้น
๒. พายุหมุนเขตร้อน เป็นพายุเกิดในมหาสมุทร เคลื่อนตัวเข้าสู่แผ่นดิน เกิดในช่วงฤดูฝน เรียกชื่อต่างกันตามความแรงของลมใกล้ศูนย์กลางพายุ เช่น
 - พายุดีเปรสชัน มีกำลังอ่อน มีฝนตกหนักนานๆ น้ำท่วมขัง น้ำป่าหลาก
 - พายุโซนร้อน มีความรุนแรงปานกลาง มีพายุลมแรง ฝนตกหนัก เกิดน้ำท่วมฉับพลัน มีคลื่นพายุซัดฝั่ง
 - พายุไต้ฝุ่น มีความรุนแรงที่สุด มีพายุลมแรง ฝนตกหนัก เกิดน้ำท่วมฉับพลัน มีคลื่นพายุซัดฝั่ง

เกิดพายุหมุน ต้องหลบ
หาที่ปลอดภัย แข็งแรง
อย่าอยู่ที่โล่งกลางแจ้ง

ว้าย! ต้นไม้โดน
พายุโค่น ระวังนะจ๊ะ

อย่าตื่นตกใจเมื่อเกิดพายุ
ต้องตั้งสติให้มั่น เตรียม
พร้อมรับเหตุการณ์

การป้องกันความเสียหายจากพายุ

- สร้างที่อยู่อาศัยให้แข็งแรงมั่นคง ถ้าเป็นอาคารสูง ควรติดสายล่อฟ้า เพื่อป้องกันฟ้าผ่า
- ควรปลูกต้นไม้ไว้เป็นรั้วรอบบ้านเพื่อกำบังลม เช่น ต้นไผ่ ต้นสน
- ควรตัดต้นไม้สูงๆ หรือกิ่งไม้ที่อาจจะหักโค่นล้มทับเป็นอันตรายแก่ชีวิตและอาคาร บ้านเรือน
- ตรวจสอบระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา อุปกรณ์ไฟฟ้าควรต่อสายดิน เพื่อป้องกันอันตรายจากไฟฟ้ารั่ว
- ติดตามข่าวการพยากรณ์อากาศ ค่าเตือน คำแนะนำ จากกรมอุตุนิยมวิทยา อย่างสม่ำเสมอ
- สังเกตสัญญาณเตือนภัยจากธรรมชาติ เช่น อากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันสองถึงสามวันแล้วลมสงบ ท้องฟ้ามืดๆ จากนั้นจะเกิดพายุฤดูร้อน ลมกระโชกแรง มีฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่ารุนแรง และมีลมวงหมุนลงมาพัดพาสิ่งของต่างๆ ขึ้นไป แล้วจะทิ้งลงมาเป็นอันตรายมาก

ขณะเกิดพายุ ควรปฏิบัติดังนี้

- ตั้งสติให้มั่นคง อย่าตื่นกลัว ตกใจ เตรียมพร้อมที่เผชิญเหตุการณ์ด้วยความสุขุม รอบคอบ
- ควรอยู่ในอาคารบ้านเรือนที่มั่นคง แข็งแรง ไม่ควรอยู่ในที่โล่งแจ้ง
- ควรตัดใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด ตัดสะพานไฟ ปิดแก๊ส และดับไฟหุงต้มให้เรียบร้อย อย่าใช้โทรศัพท์หรือวิทยุหุฟังที่ใช้ไฟฟ้าขณะมีพายุฟ้าคะนอง
- ปิดประตู หน้าต่าง ลงกลอนให้แน่นหนา แข็งแรง ควรหาเทปหนัง เทปกาว หรือเทปกระดาษปิดทับบานกระจกประตู หน้าต่าง เพื่อลดความเสียหายจากพายุลมแรง เพราะลมกระโชกแรง จะทำให้กระจกแตกกระเด็นเข้ามาที่มทางเราได้

- ไม่ควรอยู่ใกล้เสาไฟฟ้าแรงสูง หรือวัตถุที่เป็นสื่อไฟฟ้า หรือต้นไม้สูงๆ เพราะอาจเป็นอันตรายจากฟ้าผ่าได้ เพราะเสาไฟฟ้า หรือต้นไม้อาจหักโค่นล้มลงมาทับเราได้
- สนใจ และติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของอากาศร้ายอย่างใกล้ชิด
- แจ้งหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ
- เตรียมพร้อมที่จะอพยพได้ทุกขณะ เมื่อมีคำแนะนำจากทางราชการ

ข้อควรปฏิบัติภายหลังพายุสงบ

- เมื่อลมพายุสงบ อาจยังไม่ปลอดภัย ควรตรวจสอบและฟังข่าวจากทางราชการก่อน เพื่อความแน่ใจ
- ตรวจสอบ ซ่อมบำรุง อาคารบ้านเรือนให้แข็งแรงก่อนเข้าอยู่อาศัย

- ควรระวังโรคระบาดจากอาหารและน้ำรวมทั้งระวังอันตรายอันเกิดจากซากปรักหักพัง ที่อาจพังทลายลงมาอีก
- ให้ความร่วมมือกับทางราชการ ในการฟื้นฟูซ่อมแซมสะพาน ถนน สิ่งที่เป็นสาธารณสมบัติ

น้ำท่วม

น้ำท่วมเกิดจากฝนตกหนักติดต่อกันเป็นเวลานาน น้ำระบายสู่แม่น้ำลำคลองไม่ทัน จึงเกิดน้ำท่วมขังและน้ำล้นตลิ่ง

หากมีการตัดไม้ทำลายป่า จะลดพื้นที่ซึมซับน้ำ ทำให้น้ำไหลลงสู่พื้นที่ราบอย่างรวดเร็ว จึงเกิดน้ำป่าไหลหลากอย่างรวดเร็ว

สำหรับบ้านเรือนที่อยู่ริมฝั่งทะเล หากเกิดพายุแรงจะเกิดคลื่นขนาดใหญ่ ชัดฝั่งทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันได้

เมื่อเกิดน้ำท่วมจะทำลายบ้านเรือน สวน ไร่ นา สัตว์เลี้ยง ถนน สะพาน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ ได้รับความเสียหาย ผู้คนอาจได้รับบาดเจ็บ โรคภัย และอาจถึงตายได้

นึกแล้วเขี้ยว ผนดกติดต่อกันหลาย
วันน้ำป่าต้องหลากท่วมแน่
โชคดีที่ไหวตัวทัน เพราะได้ฟังข่าว
คำเตือนจากกรมอุตุนิยมวิทยา

ถ้าไม่ตัดไม้ทำลายป่า
น้ำคงไม่หลากจากภูเขา
ลงมาเร็วอย่างนี้

ผนดกหน้อยเดียว น้ำก็ท่วมแล้ว
พอน้ำลดก็เจอกับโรคภัยอีก!

ภัยน้ำท่วม แม้จะป้องกันไม่ได้ แต่สามารถลดความสูญเสียได้

ไม่ตัดไม้ ทำลายป่า
โดยเฉพาะที่เป็นป่า
ต้นน้ำลำธาร

- ไม่ตัดไม้ ทำลายป่า โดยเฉพาะที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร
- หลีกเลี่ยงการสร้างที่อยู่อาศัยในบริเวณที่จะเกิดน้ำท่วมได้ง่าย อย่าปลูกบ้านหรือทำถนนขวางเส้นทางที่มีน้ำไหลผ่าน
- ไม่ตัดไม้ทำลายป่า

ฝนตกติดต่อกัน
สองวันแล้ว น้ำคงท่วมแน่
เตรียมเก็บของก่อนดีกว่า

- จัดทำท่อนกั้นน้ำ หรือปิดกั้นช่องที่น้ำจะไหลทะลักเข้ามา
- ติดตามข่าวการพยากรณ์อากาศ และคำเตือนภัย อย่างสม่ำเสมอ
- สังเกตสัญญาณเตือนภัยจากธรรมชาติ เช่นมีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานานกว่า ๒๔ ชั่วโมง

- เตรียมการอพยพไปในที่ปลอดภัย หรือในที่สูง ควรมีเตรียมอาหาร น้ำดื่ม ยาสามัญประจำบ้าน และเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น ไฟฉาย เทียนไข ไม้ขีดไฟ จัดเตรียมพาหนะโดยเฉพาะเรือแพพร้อมเชือกไว้ให้พร้อม
- เคลื่อนย้ายสิ่งของ สัตว์เลี้ยงไว้ในที่สูง

แม่ครับ ผมต้อง
วิ่ง คว้าไว้บนเขา
แล้วนะครับ

เก่งลูก แล้วรีบขนของเอาขึ้นไป
เก็บไว้บนที่สูงๆเลย จะได้พ้นน้ำท่วม

ขณะเกิดน้ำท่วม ควร ปฏิบัติดังนี้

- ตั้งสติให้มั่นคง อย่าตื่น-กลัว ตกใจ เตรียมพร้อมที่จะเผชิญเหตุการณ์ด้วยความสุขุม รอบคอบ
- ตัดสะพานไฟ ปิดแก๊ส หุงต้ม ให้เรียบร้อย

- ไม่ควรเล่นน้ำในขณะน้ำท่วม
- ไม่ควรขับที่ยานพาหนะ ฝ่าลงไปบนกระแสน้ำหลาก
- ระวังสัตว์มีพิษกัดต่อย

- ติดตามเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด เช่น สังเกตลมฟ้าอากาศ ฟังและอ่านข่าวสารจากทางราชการ
- เตรียมพร้อมที่จะอพยพไปในที่ปลอดภัย เมื่อสถานการณ์จวนตัว หรือตามคำสั่งทางราชการ
- เมื่อจวนตัว ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิต มากกว่าทรัพย์สินสมบัติ
- ให้สิ่งของเพื่อการยังชีพอย่างประหยัด และเหมาะสม
- หากสามารถทำได้ แจ้งหรือติดต่อขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยราชการหรือจังหวัด
- ถ้าพบคนตกน้ำให้โยนห่วงยางผูกเชือก หรือโยนเชือกยาวๆ ให้เขาจับดึงขึ้นมา อย่าลงไปช่วยด้วยตัวเอง
- หากตกลงไปในน้ำ ถึงแม้จะว่ายน้ำเป็นควรลอยตัวลงไปตามกระแสน้ำ และพยายามเบนตัวเข้าหาฝั่งหรือที่เกาะยึดได้ หรือหาต้นไม้เป็นที่กำบัง

ภายหลังน้ำลด ควรจะอย่างไร

- อย่าวางใจ แม้เหตุการณ์สงบ ต้องติดตามเหตุการณ์อย่างใกล้ชิดต่อไประยะหนึ่ง
- ตรวจสอบที่พักอาศัยให้เรียบร้อย ก่อนอพยพเข้าไปอยู่
- ปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการ
- หลังจากน้ำท่วมจะมีน้ำขัง จะเกิดโรคระบาดในระบบทางเดินอาหารทั้งคนและสัตว์ ควรกินอาหารและดื่มน้ำที่ต้มสุกแล้ว
- รักษาร่างกายให้อบอุ่น

ควรดื่มน้ำที่ต้มสุกแล้ว เพราะไม่มีเชื้อโรค
และยังทำให้ร่างกายอบอุ่นด้วยจ๊ะ

แผ่นดินไหว

ความสั่นสะเทือนของพื้นโลก

ความสั่นสะเทือนที่เกิดจากธรรมชาติ คือการปลดปล่อยพลังงานจากใต้พื้นดินออกมาทำให้เกิดแผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม แผ่นดินเลื่อน ส่วนแผ่นดินถล่มหรือเกิดภูเขาไฟระเบิด ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ การทำสงคราม การใช้เครื่องจักร เครื่องยนต์ การขุดเจาะหาทรัพยากรธรรมชาติใต้ดิน เช่น สบู่ น้ำบาดาล น้ำมันดิบ แก๊สและทรายใต้ดินขึ้นมาใช้ ทำให้พื้นดินปรับตัว เกิดแผ่นดินถล่มทลายลง

ว้าย! หนูกะถล่ม
มาเจอแผ่นดินแยก
จะข้ามพื้นใหม่

โอโฮ! แผ่นดินไหว
ครั้งนี้รุนแรงจนตึกถล่ม

วิ่งเร็วเข้า อย่าอยู่
ใกล้ตึก อันตราย

แง! ใครก็ได้
คอยหนูด้วย

หนีตาย
สุดชีวิต

๒๔ ก่อนการเกิดแผ่นดินไหว

- สอนสมาชิกในครอบครัว รู้จักการ ปิดไฟ แก๊ส น้ำประปา และเรียนรู้การใช้เครื่องดับเพลิง ควรมีถ่านไฟฉาย และกระเป๋าพยาบาลในบ้าน

- จัดเตรียมอุปกรณ์พยาบาลและให้ความรู้เบื้องต้น การปฐมพยาบาลแก่สมาชิกในครอบครัว ตลอดจนสะสมอาหารเอาไว้ใช้ยามฉุกเฉิน

- ทดลองวางแผนว่าเมื่อเกิดแผ่นดินไหว ขณะอยู่ในสถานที่ต่างๆ เช่น ในรถยนต์ บ้าน โรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น ควรจะปฏิบัติตนอย่างไร

- วางแผนเส้นทางการอพยพ กำหนดสถานที่พักรวมตัวอีกครั้งของสมาชิกในครอบครัวหลังการเกิดแผ่นดินไหว

- อย่าวางของหนักบนรื้อหรือหิ้งสูงๆ

- ควรยึด เครื่องใช้และเครื่องประดับ บ้านกับสิ่งที่มีน้ำหนักมากๆ เช่น ยึดตู้ด้วยขามกับฝาผนัง ป้องกันไม่ให้ล้มลงมาเมื่อเกิดความสั่นสะเทือน

ขณะเกิดแผ่นดินไหว

- ถ้ากำลังใช้รถยนต์ ให้หยุดรถ และอยู่ในรถ จนกระทั่งการสั่นสะเทือนหยุดลง ควบคุมสติอย่าตื่นตระหนก จนเกินกว่าเหตุ
- ช่วงระยะเวลาสั่นที่รุนแรงที่สุดจะไม่เกิน ๑๕ วินาที จากนั้นจะมีการสั่นเบาๆ ตามมาอีกหลายๆ ครั้ง

- ถ้าอยู่ในอาคารสูงๆ ให้หลบตัวเข้าใต้โต๊ะทำงาน อย่าวิ่งออกไปภายนอก เพราะบันไดอาจพังลงได้ และอย่าใช้ลิฟต์ เพราะอาจติดอยู่ภายใน ถ้าไฟฟ้าดับ

- ถ้าอยู่ภายนอกอาคาร ให้หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้อาคารสูงๆ กำแพง ต้นไม้ใหญ่ และเสาไฟฟ้าให้อยู่ในที่โล่งแจ้ง ระวังกระจกผนังอาคารสูงแตกร่วงหล่นลงมา
- อยู่อย่างสงบถ้าอยู่ในอาคาร ให้ระวังปูนซีเมนต์ อิฐ ร่วงหล่นทับ ให้อยู่ในส่วนของอาคารที่มีโครงสร้างแข็งแรง ควรอยู่ให้ห่างประตู หน้าต่าง กระจก ระเบียง ถ้าอยู่ในภาวะอันตรายให้หลบตัวเข้าใต้โต๊ะ เดี๋ยว และหลังจากการสั่นไหวหยุด ให้รีบออกจากอาคารทันที

หลังเกิดแผ่นดินไหว

- ปฐมพยาบาลแก่ผู้ได้รับบาดเจ็บ และหากบาดเจ็บมาก ขอความช่วยเหลือจากแพทย์ทันที
- ตรวจสอบเรื่องไฟ ห้ามจุดไม้ขีดไฟ แก๊ส หรือเปิดสวิตช์ไฟ หรือสิ่งๆ ทำให้เกิดประกายไฟจนกว่าจะแน่ใจว่าไม่มีแก๊สรั่วออกมาในบริเวณนั้นๆ

สายไฟขาดต้องรีบยก-
สะพานไฟขึ้นแล้วรีบแจ้งเจ้าหน้าที่

๒๗

- หลีกเสี่ยงจากสายไฟฟ้าที่ห้อยลงมา หรือวัตถุที่สัมผัสกับสายไฟฟ้า และ ยกสะพานไฟฟ้าเพื่อตัดกระแสไฟฟ้า
- ตรวจสอบทั้งของเสียชักโครก ก่อนที่จะใช้น้ำชักโครก
- อย่าใช้โทรศัพท์ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจริงๆ เพราะอาจถูกใช้ส่งข่าวที่สำคัญกว่า

- ตรวจสอบรอบบ้าน และอาคารว่ามีความปลอดภัยเพียงพอก่อนเข้าไปอีกครั้ง เพราะอาคารซึ่งมีรอยร้าว อาจถล่มทลายลงมาภายหลังที่อาคารสิ้นไหวสงบแล้ว

อย่าเที่ยวออกมาเดินเล่น เศษอิฐจะหล่นลงมาโดนนะครับ แต่ถ้าจำเป็นต้องเดินเข้ามา ควรใส่รองเท้าหุ้มส้น

เพื่อป้องกันของแหลมทิ่มตำ

- อย่าเดินเที่ยวดูสภาพความเสียหายของผู้อื่น เพราะทางสัญจรอาจจำเป็นต้องใช้ในกรณีฉุกเฉิน
- เตรียมพร้อมสำหรับการจะเกิดแผ่นดินไหวครั้งต่อไป

คณะกรรมการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ เรื่อง ภัยธรรมชาติ ระดับประถมศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการ

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ

(นางสาวเอิบบุญ สุทธิประภา)

คณะกรรมการจัดทำ

พ.ต.ท.ชุมพล บุญประยูร

นายเที่ยง เพชรแก้ว

นายแพทย์สุรินทร์ ชัยธวงค์

นายพงศ์กฤษณ์ เสนิงค์

ว่าที่ ร.อ.ประพันธ์ พนุประภาพ

นางสุกัญญา งามบรรจง

นางรัตนวิภา ธรรมโชติ

นางสาวอุบล แก้วสม

ประธานกรรมการ

รองประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการและเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เรียบเรียง

นายพงศ์กฤษณ์ เสนิงค์

ผู้วาดภาพประกอบ

นางสาวประกายเดือน บวรวิญญานันท์

บรรณาธิการ

นางรัตนวิภา ธรรมโชติ

ออกแบบตัวอักษรปก

นายณรงค์ แก้วสว่าง

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

